

Pelletiküte pakub mugavust, haluküte aga odavust ja tööõõmu

Pelletikatel on automaatsereitid ja seetõttu tootlikum kui halukatel, kuid kapriissem. Halukatel nõuab palju käsitsitööd, kuid on töökindlam, lihtsasti saab selle tootlikkust tõsta.

"Pelletikatlad on kütta-aine poolest tahkeküttekatalad, kuid on mehhaniseeritud ja automatiseeritud põlemisega," seletas kütteenesner Silvar Pajuste.

Samas võrreldes halupuuga on pelletikatla suitsugaasi temperatuur madalam, seega kivikorstnas on hülss nõutav. On ju halupuukatla suitsugaaside temperatuur 250–300 kraadi, seevastu pelletil jääb see näitaja alla 200 kraadi.

Erinevalt teistest tahkeküttekateldest ei pea pelletikatlal käima kütust pealeviskamas, kütetarne lahendab ju eriline tigukruvi kütuse mahuti ja põleti vahel. Lisades halupuukatla põlemiõhuventilaatori, võib tavalise halupuukatla kasutegur ulatuda 84–86%ni. Pelletikatla kasutegur peaks jääma vahemikku 86–93%.

Halukatel vajab akupaaki

Eelisenä ei nõua pelletikatel Pajuste sõnul akumulatsiooni-akupaaki, kuna see reguleerib pidevalt katlavee temperatuuri. Tulemusena muudab automaatika katlatöö režiimi ja vee temperatuur tõuseb või langeb.

Küttemaailm OÜ ja Kütete Ehitus ASI juhatuse lii-

ge Frank Öim usub, et nüüdse hinnaskaala juures saab tahkeküttekatalaga pakkuda odavaimat toasooja. Eriti otstarbekaks peab ta seda küteliiki ja maasoojuspumbaga üle 120 m² majade puhul. Näiteks tahkeküttesüsteemi paigaldamisel oleks investeering umbes 70 000–80 000 krooni, maasoojuspumbal umbes 120 000–130 000 krooni. "Korralikult seadistatud süsteemi ja hea hoone soojustuse puhul maksaks halukütte üks kilovatt-tund 30–40 senti," lisas Öim.

Pelletid on kapriisid

Pelletikatel nõuab kvaliteetset pelletit, selles ei tohi olla peenosakesi rohkem kui 2%. Samas kui väketarbijal ei ole ruumi, võib katlaga samas ruumis olla Pajuste seletusel 500-liitrine mahuti, kuhu osta pakendis pelletide (20–24 kg kotid), mis võimaldab ise tagada pelletite kvaliteetsena säilimise. Edasi tuleb lihtsalt jälgida, et mahuti oleks piisavalt pelletideid. Lisaks rikub pelletide pöördumatult niiskus.

Pelletikatla hoidlat tuleb täita kord kuus või harvemini, halukatlaid kütusega varustada pea iga päev. Leevendust võib mõnevõrra pakkuda suur akumulatsiooni-akupaak. Et mõlemad on tahkeküttekatalad, tuleb nende koldeid ja lõõre puhastada vähemalt kord aastas. Pelletikatla põleti vajab puhastust ükskaks korda kuus. Halukolle iga päev. **Silm Sultson**

► Pelletikatel tahab kvaliteetset kütust.

Foto: Indrek Susti

Äp HINNAD

Pellet nõuab aastas halust 1600 kr enam

► hinnad kroonides aasta kohta

Aluseks on 150 m ² eramu kütte- ja sooja tarvevee aastane soojusenergiakulu 22 MWh, majas elab 4-liikmeline perekond:	
kerge kütteõli	19 200
puutpellet	13 000
maagaas	17 500
puuhalg	11 400
elektriküte (küttepaket, kütteautomaatika, soojus-salvestiga)	23 900
elektriküte (pakett Kodu 2, otseküte)	31 500
maasoojuspump	9 000
õhksoojuspump	12 600

Allikas: Kyttee OÜ

Äp KOMMENTAAR

Pelletite põletamine ei eralda võrreldes fossiilsete kütustega biosfääri süsihappegaasi (CO₂) juurde, sest nende põletamisel vabaneb ainult puudes kasvamise ajal atmosfäärist kogutud ja seotud süsinikdioksiid. Toormeks on peale töötlemata ümarpuidu ka seni lihtsalt prügilasse saadetud saepuru.

Tuhka kasutatakse väetise koostisena või utiliseeritakse väikese prahina, kuna selle kogus ei ületa 1,5% kütuse esialgsest massist. Pelletite kütteväärtus ulatub 4,8–5,0 MWh/t umbes 8–12% niiskuse juures. See näitaja on suurem kui hakkpuidul ja puidubriketidel, kuid jääb alla õlile. Et pelletid on kontsentreeritud soojusekandjad, siis nende ladustamiseks piisab halgudest väiksemast ruumist.

Anna Murašina, Addinol MM OÜ tehnikadirektor

Tallinn Forelli 10, Põlvkõrvi tee 52a
Tartu Ringtee 4, Põlva Põlvkõrvi 19
www.varikeskus.ee

Äp KOMMENTAAR

Pelletite põletamine ei eralda võrreldes fossiilsete kütustega biosfääri süsihappegaasi (CO₂) juurde, sest nende põletamisel vabaneb ainult puudes kasvamise ajal atmosfäärist kogutud ja seotud süsinikdioksiid. Toormeks on peale töötlemata ümarpuidu ka seni lihtsalt prügilasse saadetud saepuru.

Tuhka kasutatakse väetise koostisena või utiliseeritakse väikese prahina, kuna selle kogus ei ületa 1,5% kütuse esialgsest massist. Pelletite kütteväärtus ulatub 4,8–5,0 MWh/t umbes 8–12% niiskuse juures. See näitaja on suurem kui hakkpuidul ja puidubriketidel, kuid jääb alla õlile. Et pelletid on kontsentreeritud soojusekandjad, siis nende ladustamiseks piisab halgudest väiksemast ruumist.

Anna Murašina, Addinol MM OÜ tehnikadirektor